

Osavuositarkastus 1.1-30.9.2024

7157/02.02.02/2024

Kaupunginhallitus 04.11.2024

Valmistelija: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Kouvolan kaupungin kertynyt ylijäämä oli 19,3 milj. euroa vuoden 2024 alun tilanteessa. Talousarvion mukainen vuoden 2024 tilikauden alijäämä on -10,3 milj. euroa. Vuoden 2024 tilikauden alijäämäksi arvioidaan tällä hetkellä noin -8,0 milj. euroa. Vaikka talouden suunta on positiivinen, tulee toimialojen noudattaa tiukkaa taloudenpitoa. Kokonaisuudessaan taloustilanne on edelleen haasteellinen. Talouden tasapainottaminen vaatii pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä ja sitä työtä jatketaan edelleen.

Kaupungin taloustilanne vuodesta 2024 lähtien on haasteellinen erityisesti valtionosuusmuutosten vuoksi. Valtionosuuksia vähentää merkittävästi hyvinvointialueuudistuksesta johtuvat sote-kustannuksiin perustuvat leikkaukset. Vuoden 2023 tulos oli positiivinen ainoastaan poikkeuksellisten verotulojen ja valtionosuuksien vuoksi. Kaupungin tulee sopeuttaa talouttaan vastaamaan tulorahoitusta sekä vähentyvää asukasmäärää.

Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan talousarviota paremmin ja toimintakatteen muutos tilinpäätösennusteessa edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden on -1,1 %. Tammi-syyskuun toimintakate on 2,5 milj. euroa alhaisempi kuin edellisenä vuonna. Tämä kertoo siitä, että tehdyt talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat vaikuttaneet toiminnan kustannuksia alentavasti.

Toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan 1,5 milj. euroa talousarviota suurempina. Merkittävimmät positiiviset poikkeamat muodostuvat eri hankkeiden tuista ja avustuksista, rakennusvalvonnan lupamaksuista sekä joukkoliikenteen myyntituotoista. Valmistuksen omaan käyttöön arvioidaan toteutuvan 0,5 milj. euroa talousarvioon ennakoitua pienempänä oman rakentamisen vähenemisestä takia. Menoista jää toteutumatta vastaava summa.

Toimintakulujen osalta toteuman arvioidaan olevan 1,1 milj. euroa talousarviota parempi. Merkittävimmät poikkeamat muodostuvat seuraavasti:

- henkilöstökulujen alitusarvio 0,9 milj. euroa; eläkepoistuman ja muun lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen

- palvelujen ostojen ylitysarvio 1 milj. euroa; kustannustason nousu mm. kuljetukset ja palvelusetelit, talvityöt alkuvuoden sääolosuhteiden takia
- aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden alitusarvio 1,2 milj. euroa; energian arvioitua pienempi toteuma
- avustuksien alitusarvio 0,2 milj. euroa; lasten kotihoidon tuen arvioitu pienempi toteuma
- muiden toimintakulujen ylitysarvio 0,2 milj. euroa; vuokrat sekä pysyvien vastaavien luovutustappiot

Julkista rahoitusta on syyskuun loppuun mennessä saatu 153,4 milj. euroa. Verotulojen arvioidaan toteutuvan 2,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Valtionosuudet toteutuvat viimeisimpien voimassa olevien päätösten mukaisesti 1,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan 0,7 milj. euroa talousarviota heikompina. Merkittävin poikkeama on:

- korkokulut -0,6 milj. euroa; korkotaso sekä lyhytaikaisen maksuvalmiusrahoituksen tarve

Vuosikatteen arvioidaan toteutuvan 2,3 milj. euroa talousarviota paremmin. Poistojen ja arvonalennuksien arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina.

Toimielimien osalta ylitystä talousarvion sitovuustasoon eli toimintakatteeseen on arvioitu kasvatus- ja opetuslautakunnan osalta. Toimielimien tilinpäätösennusteet poikkeavat hieman koko kaupungin näkökulmasta tehtyyn ennusteeseen. Kasvatuksen ja opetuksen 0,7 milj. euron talousarviolityksen kattamiseksi tehtyjä ja suunniteltuja toimenpiteitä ovat mm:

- henkilöstökulujen hallinta: sijaiskulut sekä määräaikaisen henkilön käyttö

Investoinnit ja rahoitus

Investointimenoja on syyskuun loppuun mennessä toteutunut 18,5 milj. euroa ja investointituloja noin 2,3 milj. euroa. Pitkäaikaista rahalaitoslainaa on lyhennetty 22,3 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu syyskuun loppuun mennessä 39,4 milj. euroa.

Väestö ja työllisyys

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli syyskuun lopussa 78 559 asukasta, mikä on 504 asukasta vähemmän kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Tilastokeskuksen uuden 24.10.2024 julkaistun väestöennusteen mukaan Kouvolassa olisi vuoden lopussa 78 089 asukasta. Kaupungin oman ennuste noin 78 400 on todennäköisempi.

Kouvolassa oli syyskuun lopussa työttömänä 4 085 henkilöä. Edellisen vuoden syyskuuhun verrattuna työttömien määrä kasvoi Kouvolassa 14,0 % (+ 497 henkilöä), kun koko maassa työttömyys kasvoi 12 %:n verran. Syyskuun lopussa työttömien osuus työvoimasta eli työttömyysaste oli Kouvolassa 11,6 %, kun se edellisen vuoden syyskuussa oli 10,1 %. Koko maassa työttömyysaste oli syyskuussa 10,4 %, Kaakkois-Suomessa 12,1 % ja Kymenlaaksossa 12,0 %.

Henkilöstö

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli syyskuun 2024 lopussa yhteensä 2644 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2106. Määräaikaista henkilöstöä oli 469 ja palkkatuella työllistettyjä 69. Henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuodesta 168:lla eli kuudella prosentilla. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on yhteensä 2528,39, joten ne ovat vähentyneet 117,59:llä.

Syyskuun loppuun mennessä vapautuneesta 126 virasta ja tehtävästä (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) on jätetty täyttämättä 28 eli 22 prosenttia. Konsernipalveluissa lähtövaihtuvuudesta on hyödynnetty 44 prosenttia, sivistyksessä 16 prosenttia sekä tekniikka ja ympäristö -toimialalla 33 prosenttia.

Henkilöstökulujen toteuma on 101,5 milj. euroa (74,1 %).

Henkilöstökulut ovat vähentyneet viime vuodesta 2,7 prosentilla.

Vuonna 2024 sopimuskorotukset tulevat nostamaan kustannuksia noin 2,99 prosentilla.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 13,5 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,3 kalenteripäivää edellisvuotta vähemmän. Sairauspoissaolot ovat edelleen koronaa edeltävää aikaa korkeammalla tasolla. Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan tällä hetkellä vahvasti. Korvaavan työn käytön edistäminen sairauspoissaolojen vähentämiseksi aloitettiin viime vuoden keväällä ja sen käyttö on selvästi lisääntynyt. Käynnissä on myös Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu Kevan työelämän kehittämisrahaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä.

Kouvolan kaupungin osavuosisikatsaus 1-9/2024 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan osavuosisikatsaus 1-9/2024 ovat **liitteenä**.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi ja henkilöstöjohtaja Päivi Karhu, puh. 020 615 4001, paivi.karhu(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä Kouvolan kaupungin osavuosisikatsauksen 1-9/2024 ja kaupunginhallituksen alaisen toiminnan kuukausikatsauksen 1-9/2024 tiedoksi.
2. velvoittaa toimielimet tekemään edelleen toimenpiteitä talousarvioylitysten kattamiseksi sekä noudattamaan erittäin tiukkaa talouskuria. Kaikkien toimialojen osalta hankinnat, matkustus-, majoitus-, henkilöstö- ja muut kulut tulee minimoida.
3. velvoittaa toimialoja tarkastelemaan eläkkeelle siirtymistä ja muusta syystä vapautuvien virkojen ja tehtävien täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.
4. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä Kouvolan kaupungin osavuosisikatsauksen 1.1.-30.9.2024 tiedoksi.

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 5.11.2024 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös: